

CYPRIAN, n.o.
Pod lipami 20, 059 06 Červený Kláštor

Výročná správa CYPRIAN, n. o. v roku 2013

(materiál schválený na rokovaní Správnej rady CYPRIAN, n. o. dňa 25.3.2014)

Vypracovala a predložila: Mgr. Jana Sofková, riaditeľka

V Červenom Kláštore 25.3.2014

Názov organizácie

CYPRIAN, n.o.

Právna forma

Nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby

Adresa sídla

Národná kultúrna pamiatka Kláštor Kartuziánov

Pod lipami č. 20, 059 06 Červený Kláštor

IČO

37 887 831

DIČ

2022508235

Vznik a registrácia

Nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby CYPRIAN, n.o. vznikla v roku 2007, zaregistrovaná bola Obvodným úradom v Prešove dňa 19. decembra 2007 pod č. OVVS-217/2007-NO podľa § 11 ods.1 Zákona NR SR č.213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby v znení zákona č. 35/2002 Z. z.

Orgány

Správna rada

Ing. Daniela Bardúnová, Pri kríži 7, 841 02 Bratislava, predsedníčka (Pamiatkový úrad SR)

Ing. Peter Glos, Sibírska 25, 080 01 Prešov, člen (Krajský pamiatkový úrad Prešov)

Ing. Štefan Džurný, Červený Kláštor 81, 059 06 Červený Kláštor (Obec Červený Kláštor)

Dozorná rada

Ing. Magdaléna Nagyová, Banšelova 33, 82 104 Bratislava (Pamiatkový úrad SR)

Ing. Dana Korčáková, Červený Kláštor 44, 059 06 Červený Kláštor (súkromný sektor)

Ľubomír Sokol, Nejedlého 17, 841 02 Bratislava (Pamiatkový úrad SR)

Riaditeľ

PhDr. Milan Gacík, Weilburská 2396/1, 06001 Kežmarok – riaditeľ do 12.7. 2013

Mgr. Jana Sofková, Košiarska 3, 900 51 Zohor – poverená zast. riaditeľa do 19.8.2013

Mgr. Jana Sofková, Košiarska 3, 900 51 Zohor – riaditeľka od 20.8.2013

Zamestnanci

V stálom pracovnom pomere

Mgr. Jana Sofková, riaditeľka

PhDr. Milan Gacík, prevádzkový a programový manažér (úväzok)

Mária Labantová, vedúca múzejnej expozície, pokladníčka - sprievodca

Cecília Danielčáková, pokladníčka - sprievodca

Jozef Irha, údržbár – kurič

Jozef Šromovský, údržbár - kurič

V prechodnom – nestálom pracovnom pomere

Počas roka 2013 pracovalo v n.o. v pracovnom pomere na dobu určitú, na dohodu o pracovnej činnosti a na dohodu o vykonaní práce spolu 30 zamestnancov, z toho:

- 10 zamestnancov na dohodu o vykonaní práce v lektorskej činnosti počas letnej sezóny
- 5 zamestnancov na dohodu o vykonaní práce vo vedeckovýskumných úlohách múzea
- 4 zamestnanci na dohodu o vykonaní práce v odborných technických činnostiach
- 6 zamestnancov na dohodu o vykonaní práce v pomocných a obslužných činnostiach
- 2 zamestnanci na dohodu o vykonaní práce pri zakladaní a pestovaní políček s bylinami
- 2 zamestnanci na dohodu o vykonaní práce v príprave kultúrnych podujatí
- 1 zamestnanec na dohodu o pracovnej činnosti v ekonomicko-hospodárskych a účtovníckych prácach.

V mesiacoch jún – december 2013 organizácia využila príspevok – dotáciu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Kežmarku v rámci národného projektu na podporu zamestnania mladých ľudí do 29 rokov (Mgr. Jana Sofková).

Poslanie (v zmysle štatútu n.o.)

- a) komplexná starostlivosť o celkovú prevádzku a fungovanie areálu Národnej kultúrnej pamiatky Kláštor kartuziánov (ďalej len NKP), vrátane múzea a muzeálnej expozície,
- b) zhromažďovanie, spracovanie a sprostredkovanie poznatkov a informácií o NKP, vrátane prezentačnej, vydavateľskej a edičnej činnosti,
- c) organizovanie, tvorba a poskytovanie kultúrnych, spoločenských a vzdelávacích služieb, projektov, činností a aktivít najmä v priestoroch areálu a objektov NKP, najmä služieb, projektov, činností a aktivít zameraných na tvorbu, ochranu, obnovu a prezentáciu duchovných a kultúrno – historických hodnôt, na poznanie, ochranu a zveľaďovanie kultúrneho dedičstva,
- d) organizovanie, tvorba a poskytovanie služieb, projektov, činností a aktivít doplnkového vzdelávania zameraného na zdravý spôsob života, na ochranu a rozvoj telesného a duševného zdravia človeka, orientovaného na deti a mládež,
- e) organizovanie, tvorba, spolupráca a pomoc pri príprave a realizácii služieb, projektov, činností a aktivít zameraných na ochranu prírody, tvorbu a ochranu životného prostredia a environmentálnu výchovu a vzdelávanie,
- f) nadväzovanie a rozvíjanie spolupráce s obdobnými kláštornými komplexmi a subjektami v oblasti rozvoja a ochrany duchovných a kultúrnych hodnôt, doplnkového vzdelávania detí a mládeže a tvorby a ochrany životného prostredia na Slovensku a v zahraničí,
- g) organizovanie, tvorba a realizácia projektov zameraných na spoluprácu so subjektami a objektmi na Slovensku a v zahraničí pôsobiacimi najmä v oblasti rozvoja a ochrany duchovných a kultúrnych hodnôt, doplnkového vzdelávania detí a mládeže a tvorby a ochrany životného prostredia,
- h) svoju činnosť bude n.o. vykonávať aj ako informačné, poradenské, organizačné, projektové, kultúrne a vzdelávacie centrum.

Zmluvný vzťah s Pamiatkovým úradom Slovenskej republiky a jeho realizácia s hlavnými partnermi

Vzájomný vzťah medzi Pamiatkovým úradom SR a CYPRIAN, n.o. k NKP upravuje „Zmluva o zabezpečení prevádzky uzavretá podľa § 51 Zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v platnom znení zo dňa 27.12.2007.

V zmysle tejto zmluvy sa uskutočňujú všetky administratívno – správne, prevádzkové a obsahové – vecné konania vo vzťahu k NKP. Zmluva dáva priestor aj na vzájomne konzultovaný a odsúhlasovaný postup pre operatívne konanie vo vzťahu k NKP ku všetkým relevantným partnerom, ktorých činnosť a pôsobenie sa akýmkoľvek spôsobom dotýka NKP.

K predchádzajúcim činnostiam pribudlo v roku 2011 zriadenie a fungovanie Múzea Červený Kláštor ako organizačnej zložky Pamiatkového úradu SR. Činnosti s tým spojené v roku 2013 sú spracované v časti Múzeum a v prílohách k správe.

V činnosti a vzájomnej spolupráci medzi CYPRIAN, n.o. a Pamiatkovým úradom SR sa nevyskytli žiadne rušivé vplyvy a okolnosti, ktoré by bránili či akýmkoľvek spôsobom obmedzovali plnenie dlhodobých či priebežných a operatívnych úloh neziskovej organizácie CYPRIAN. Zástupcovia Pamiatkového úradu SR pôsobiaci v orgánoch n.o. vytvárali pre činnosť n.o. veľmi dobré podmienky, plnili dohodnuté úlohy a zabezpečovali potrebný kontakt a súčinnosť vo všetkých oblastiach činnosti n.o.

Obdobné konštatovanie platí aj vo vzťahu ku Krajskému pamiatkovému úradu Prešov. Tak, ako to je zaznamenané v hodnotiacich správach za uplynulé roky, aj v hodnotenom období roku 2013 plnil jeho zástupca v orgánoch n.o. kvalitnú odbornú a koordinačnú úlohu.

Obec Červený Kláštor pokračovala aj v roku 2013 v dobrej spolupráci s CYPRIAN, n.o. vo všetkých oblastiach činnosti. Najmä zásluhou pána starostu sa podarilo úspešne riešiť viaceré oblasti činnosti nielen v rámci obce, ale aj v subregióne Pienín a Zamaguria, v rokovaní s orgánmi krajskej samosprávy a miestnej štátnej správy, ale rovnako tak aj v cezhraničných kontaktoch s poľskými partnermi.

Prenajímateľ prevádzkujúci objekty krčmy a reštaurácie, zastúpený aj v dozornej rade n.o. , veľmi účinne spolupracoval a pomáhal pri naplňaní poslania n.o. a koordinácii činností v rámci NKP. Príkladom je úspešná koordinácia podmienok prevádzky NKP, ale aj podiel na príprave a realizácii kultúrnych a spoločenských podujatí v areáli NKP.

Pre fungovanie n.o. v pozícii prevádzkovateľa NKP sú nastavené všetky potrebné mechanizmy tak, aby bola zabezpečená permanentná a trvalá transparentnosť, monitorovania a kontrola činnosti n.o. vo vzťahu k NKP i k rozhodujúcim subjektom, ktoré s týmto súvisia.

Prevádzkovanie NKP

CYPRIAN, n.o. zabezpečovala po celý rok komplexnú a systematickú prevádzku NKP. Táto bola spojená predovšetkým s riadením zamestnancov n.o. na jednotlivých úsekoch činnosti. Prevádzka NKP je nastavená na celodenný režim so stálym zabezpečením prítomnosti aspoň jedného zamestnanca v areáli NKP, čo umožňuje stály prehľad o pohybe v areáli a činnostiach a aktivitách v jeho objektoch.

Rok 2013 bol pre CYPRIAN, n.o. v poradí 6. prevádzkovým rokom vo vzťahu k NKP Kláštor kartuziánov. Vzhľadom na prebiehajúce aktivity a činnosti to bol opäť rok veľmi náročný v širokom zábere a v komunikácii so všetkými dotknutými subjektmi. Okrem jedného – už dlhšie pretrvávajúceho prípadu – boli všetky podania týkajúce sa NKP pozitívne vybavené v prospech Pamiatkového úradu SR a CYPRIAN, n.o.

Tým špecifickým prípadom bolo pokračovanie riešenie podania Obce Červený Kláštor ako miestneho stavebného úradu vo veci vymiestnenia dočasných predajných stánkov prevádzkovateľa J. Depta v predpolí kláštora. Obec Červený Kláštor ako miestny stavebný úrad vydal v roku 2011 nové rozhodnutie, ktoré bolo Krajským stavebným úradom akceptované a na základe neho vydal vlastné rozhodnutie o vymiestnení dočasných stánkov. V závere roka 2011 sa Ján Depta voči rozhodnutiu Krajského stavebného úradu odvolal na Krajskom súde v Prešove a ten v roku 2012 vyniesol rozhodnutie v prospech Obce Červený Kláštor. Ján Depta sa voči rozhodnutiu Krajského súdu odvolal na Najvyššom súde a ten vrátil podanie na celkové opätovné konanie. V roku 2013 sa v tomto smere zo strany miestneho stavebného úradu nevyvíjala žiadna aktivita z dôvodu dlhodobej PN zodpovedného odborného pracovníka. V decembri 2013 CYPRIAN, n.o. dostal - po viacnásobne vznesenej požiadavke – prísľub o opätovnom začatí konania v danej veci najneskôr do konca marca 2014.

Obnova, reštaurovanie, oprava, údržba

CYPRIAN, n.o. plnil, v zmysle dohody s Pamiatkovým úradom SR, základné koordinačné a subordinačné úlohy pri obnovovacích, reštaurátorských, opravárenských a údržbárskych prácach v areáli a objektoch NKP.

V rámci projektu „Obnova NKP Kláštor kartuziánov v obci Červený Kláštor“ pokračovali dodávateľské práce na komplexnej obnove objektu „D“ a výmene krovu, strešnej krytiny, okien a klampiarskych častí na objekte „C“. Obe samostatné a zároveň prepojené stavebné aktivity sa podarilo úspešne realizovať. Vďaka všetkým aktérom tohto procesu boli bez prerušenia splnené stanovené úlohy stavebnej obnovy a objekt bol skolaudovaný.

V spolupráci dodávateľa stavby s KPU Prešov a najmä realizátora reštaurátorských prác ORA Levoča, bol v roku 2012 na pôvodné miesto osadený reštaurovaný historický strop a následne uskutočnené všetky potrebné práce súvisiace s jeho ochranou. Vo troch miestnostiach II. nadzemného poschodia objektu „D“ sa začalo s reštaurátorskými prácami, ktoré však boli - z dôvodu presunutia reštaurátorov ORA Levoča na naliehavejšie práce v rámci PU SR – do konca roka 2013 prerušené so záväzným prísľubom i pokračovania a dokončenia v roku 2014.

Financie na obnovu objektu „D“ zabezpečil Pamiatkový úrad SR ako investor, pričom CYPRIAN, n.o. plnil v príprave realizácii tejto akcie funkciu lokálneho koordinátora.

Pracovníci ORA Levoča v roku 2012 reštaurátorsky dokončili statické časti oltára v kostole sv. Antona Pustovníka a obnovovali ďalšie plastiky z pôvodnej výzdoby kláštorného kostola. Tieto boli v apríli 2013 osadené na pôvodné miesta v interiéri kostola.

V roku 2013 pokračovali obnovovacie práce na korunách kamenných torz ďalšieho mníšskeho domčeka na 4. nádvorí.

CYPRIAN, n.o. zabezpečil kompletizáciu dokončovacích zemných prác súvisiacich s predchádzajúcou realizáciou projektu plynofikácie objektu „D“ a „E“ na druhom nádvorí, vrátane spätného polozenia dlažby z prírodného lomového kameňa.

V súvislosti s realizáciou prepojenia vnútorných rozvodov kanalizácie kláštora s miestnou čističkou odpadových vôd cez prečerpávaciu stanicu v predpolí kláštora sa táto aktivita presúva na roky 2014 – 2015 a je spojená s predbežne schválenou finančnou dotáciou z Ministerstva kultúry SR.

Múzeum

Múzeum v roku 2013 pokračovalo v začatých prácach na postupnom rozvoji múzea v jeho jednotlivých zložkách.

V rámci plánu vedeckovýskumnej činnosti múzea na roky 2012 – 2016 boli plnené tieto úlohy:

1. Kláštor kartuziánov (a kamaldulov) v rokoch 1782 – 1948
Riešiteľ: Mgr. Jana Sofková – interne
Realizácia: 2013 – 2015
2. Kláštor kartuziánov (a kamaldulov) v rokoch 1948 – súčasnosť
Riešiteľ: PhDr. Milan Gacík - interne
Realizácia: 2013 – 2014
3. Fráter Cyprián a jeho herbár /preklad
Riešiteľ: Mgr. Peter Laučík, PhD., Mgr. Daniela Bardúnová, PhD.,
Realizácia: 2012 – 2014
4. Romuald Hadbávny – život a dielo
Riešiteľ: Mgr. Jana Sofková - interne
Realizácia: 2013 - 2014

5. Mníšske rády a kláštory na území Slovenska
Riešiteľ: PhDr. Milan Gacík – interne
Realizácia: 2013 – 2015
6. Historiografia Zamaguria
Riešiteľ: Mgr. Jana Sofková – interne
Realizácia: 2013 – 2014
7. Pltníctvo na Dunajci
Riešiteľ: PhDr. Milan Gacík – interne
Realizácia: 2014 – 2015
8. Vodáctvo a vodácky šport na Dunajci
Riešiteľ: PhDr. Milan Gacík – interne, Ing. Štefan Džurný – externe
Realizácia: 2014 - 2015

V roku 2013 sa pracovníci n.o. odborne a organizačne podieľali na príprave a výrobe troch dokumentárnych filmoch o kláštore, múzeu a Zamagurí. Po jednom boli realizované so Slovenskou televíziou, s Českou televíziou a s Poľskou televíziou. V rámci televíznej publicistiky bolo o kláštore a múzeu pripravených 5 príspevkov a 9 príspevkov v dennom televíznom spravodajstve. V rozhlasovom vysielaní verejných a komerčných médií odznelo po čas roka 2013 spolu 24 príspevkov propagačne približujúcich kláštor a múzeum. Z nich najvýznamnejší bol verejnosťou veľmi kladne prijatý seriál redaktorky Ľubice Hargašovej v Slovenskom rozhlase. V rámci printových médií bolo uverejnených spolu 7 rozsiahlejších príspevkov v týždenníkoch (Život, Slovenka, Plus 7 dní ...) a 18 kratších informačno – propagačných príspevkov bolo publikovaných v dennej tlači.

Múzeum Červený Kláštor bolo prezentované v rámci Prešovského samosprávneho kraja na veľtrhu cestovného ruchu SlovakiaTour ITF Bratislava, v Českej republike (Praha, Brno), v Maďarsku (Budapešť, Miškolc), na Ukrajine (Kyjev), v Rusku (Moskva) a najmä na najväčšom veľtrhu cestovného ruchu v nemencky hovoriacich krajinách v Stuttgarte.

Múzeum bolo prostredníctvom CYPRIAN, n.o. aktívne aj v zapájaní sa do činnosti Oblastnej organizácie cestovného ruchu TATRY – SPIŠ – PIENINY so sídlom v Kežmarku, ktorej je CYPRIAN, n.o. zakladajúcim členom. OOCR vydala viacero propagačných materiálov v celkovom náklade cca 250 000 ks, v ktorých sú múzeum a kláštor prezentované v celom komplexe produktov a služieb

Návštevnosť múzejnej expozície a výstavy „Svetové kultúrne dedičstvo“ realizovanej v spolupráci s Pamiatkovým úradom SR bola 50 384 návštevníkov a je tak najvyššie v celej doterajšej histórii kláštorného múzea od jeho zriadenia a fungovania v roku 1966.

Poznámka:

- bližšie informácie vid' v prílohách Výročná správa múzea za rok 2013 a Migrácia zahraničných i slovenských turistov od roku 2003 do roku 2013

Podiel na tom mali - okrem rozsiahlej a kvalitnej propagácie - aj sprievodcovská činnosť mníchov – novicov z rádu dominikánov, o ktorých služby a komunikáciu s nimi bol veľký záujem.

Prispela aj širšia a kvalitnejšia propagácia cez veľtrhy cestovného ruchu, tlačové a elektronické médiá, ale aj vo verejnosti stále rezonujúci hraný film „Legenda o lietajúcom Cypriánovi“. Dobrá zvesť sa o múzeu šírila a propagačne zabralo aj pestovanie byliniek medzi kamennými torzami mníšskych domcov na štvrtom nádvorí. Významný podiel malo aj zapojenie kláštora a múzea do akcie „Sedem divov Prešovského samosprávneho kraja“.

Medzi marketingové aktivity podporujúce rast návštevnosti boli aj „balíčky pre návštevníkov“, ktoré sme vytvorili s Rekreačným zariadením Dunajec (súčasť ponuky v rámci ubytovania a stravovania, ale aj parkovania a plťí) ako aj novootvorenými Kúpeľami Smerdžonka. Dobrým marketingovým ťahom bolo aj pokračovanie produktu zliav – rodinných a skupinových kategorizovaných podľa počtu návštevníkov v skupine. Oproti roku 2012 opäť vzrástol počet návštevníkov, ktorí ocenili a využili možnosť platby vstupného či ponúkaného tovaru cez terminál.

Spoločensky najvýznamnejšou udalosťou v živote kláštora a múzea bola spoločná návšteva prezidentov Poľskej republiky Bronislava Komorowskeho a Slovenskej republiky Ivana Gašparoviča dňa 26. augusta 2013. Vysoko pozitívne hodnotenia návštevy zo strany oboch pánov prezidentov a ich početných štábov, ale aj redaktorov 22 elektronických a printových médií z oboch štátov, výraznou mierou prispelo k upevneniu dobrej pozície kláštora a múzea v širokej verejnosti na oboch stranách rieky Dunajec.

Iné aktivity a činnosti

CYPRIAN, n.o. bol v roku 2013 organizátorom alebo spoluorganizátorom 12 podujatí, z nich najvýznamnejšie:

- Medzinárodný deň pamiatok a historických sídiel spojený s otvorením letnej turistickej sezóny v Pieninách a na Dunajci (Pamiatkový úrad SR, Združenie pre rozvoj Pienin a Zamaguria, Rekreačné zariadenie Dunajec) – apríl (cca 500 návštevníkov)
- Zamagurské folklórne slávnosti (POS Poprad, Obec Červený Kláštor, Mesto Spišská Stará Ves) – máj (cca 4000 návštevníkov)
- Pochod dobrej nálady (OZ Zamagurie) – jún (cca 1200 návštevníkov)
- Barokové explorácie – koncerty vážnej hudby (medzinárodný projekt s Chorom kameralnym Szawnicza) – júl (120 návštevníkov)
- Kláštorne dni (RZ Dunajec) – september (cca 900 návštevníkov)
- Mikulášska nádielka a gastrofestival regionálnych potravinových špecialít (RZ Dunajec) - december (cca 600 návštevníkov).